

Ur dikten "Fänrik Stål"

Till flydda tider återgår
Min tanke än så gärna,
Mig vinkar från förflutna år
Så mången vänlig stjärna.
Välän, vem följer nu mitt tåg
Till Näsijärvis dunkla våg?

Jag lärde känna där en man,
Soldat för längesedan,
Nu ägde fänriks titel han,
Men lyckan var i nedan.
Gud vet det, hur han kom en dag
Att bo i samma gård som jag.

Jag såg mig då som en person
Med få, ja inga brister,
Jag var student, på kondition,
Och kallades magister;
Mitt "mensa" gav mig överflöd,
Den gamle åt på nåd sitt bröd.

Jag rökte "Gävle vapen" jag
Och hade sjöskumspipa;
Den gamle skar av blad sitt slag,
Då han ej var i knipa.
I sådant fall blev mossa blott
Hans nötta masurhuvuds lott.

[...]

Men hur det hände sig en gång,
Fann jag mig mätt av ruset.
Det vinter var, min dag blev lång,
Fast den var kort till ljuset;
Det var så ovant mot förut,
Jag ville aldrig få den slut.

Jag tog den första bok, jag fann,
Blott för att döda tiden,
Det var en skrift av onämnd man
Om sista finska striden;

[...]

Jag läste en rad, läste två,
Mitt hjärta började att slå.

Jag såg ett folk, som kunde allt,
Blott ej sin ära svika,
Jag såg en här, som frös och svalt
Och segrade tillika;
Mitt öga flög från blad till blad,
Jag velat kyssa varje rad.

[...]

Jag fann så mycket återstå
Att forska om och fråga,
Så många dunkla föremål.
Jag gick till gamle fänrik Stål.

[...]

"Jag läst om Finlands sista krig,
Och även jag är finne.
Min håg blev tänd att höra mer,
Kanhända får jag det av er?"

Så var min hälsning. Gubben såg
Förvånad upp från noten,
En glans uti hans öga låg,
Som om han stått för roten:
"Jo, därom kan jag ge besked,
Om herrn så vill, ty jag var med."

Jag satte mig på sängens halm,
Han började berätta
Om Dunckers eld, om kapten Malm,
Om mången bragd för detta;
Hans blick blev ljus, hans panna klar,
Jag glömmer ej, hur skön han var.

[...]

De sägner, här i sång jag satt,
Från gubbens läpp de stamma,
Jag hört dem mången stilla natt
Vid pärtans matta flamma.
De tala några enkla ord,
Tag mot dem, dyra fosterjord!
Ordförklaringar

tåg = färd

Näsijärvi = sjö norr om Tammerfors

kondition = informatorsplats

mensa = tragglande med böjning av ord på latin, som *mensa* 'bord'

skar av blad = gubben hade inte råd med färdigskuren tobak

masurhuvud = pipa av masur

not = fiskenät

rote = truppavdelning

pärta = liten flat trästicka som brändes för att ge ljus